

19.5.2017

Liikenne- ja viestintäministeriö
Yksityistielain kokonaisuudistus
LVM082:00/2015

Caruna Oy:n ja Caruna Espoo Oy:n lausunto yksityistielain kokonaisuudistuksesta

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi yksityistielain ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Caruna on Suomen suurin sähkönsiirtoon keskittyvä yritys, joka vastaa 664 000 yksityis- ja yritysasiakkaan sähkönsiirrosta Etelä-, Lounais- ja Länsi-Suomessa, Joensuussa, Koillismaalla sekä Satakunnassa. Carunalla on noin 82 000 kilometriä sähköverkkoa.

Caruna Oy ja Caruna Espoo Oy ("Caruna") lausuvat lakiesitysluonnoksen johdosta seuraavaa.

Yksityisteiden tienpidon maksajapohjan laajentaminen

Esityksen mukaan tienpidon maksajapohjaa tulisi laajentaa sähkö- ja viestintäverkkoja sijoitaviin peruspalveluita tuottaviin yhtiöihin.

Lakiesitysluonnos ei muuttaisi nykyistä tilannetta, jonka mukaan sähkö- ja viestintäjohtojen sijoittaminen perustuu aina joko a) lunastuslain mukaisen lunastuslupaan taikka b) maankäyttö- ja rakennuslain 161 §:n 1 momentin tarkoittamalla tavalla sopimukseen tai rakennusvalvontaviranomaisen antaman sijoituslupaan. Kaikissa edellä mainituista tilanteista kiinteistön omistajalla ja haltijalla on oikeus saada korvaus johdon tai muun laitteen sijoittamisesta aiheutuvasta haitasta ja vahingosta. Jollei korvauksesta sovita, asia ratkaistaan lunastuslain mukaisessa järjestyksessä.

Edellä lausutusta seuraa, että jo nykyisellään kiinteistön omistaja tai haltija on oikeutettu lunastuslain nojalla perustuslain edellyttämään täyden korvauksen johdon sijoittamisen aiheuttamasta haitasta ja vahingosta. Jos johdonomistaja veloitettaisiin täyden korvauksen lisäksi tieosakkaana maksamaan tiemaksuja, kysymyksessä olisi huomattava muutos nykyiseen perustuslakiin perustuvaan käytäntöön ja johtaisi moninkertaisiin korvauksiin.

Oikeusministeriö on julkaissut 22.8.2016 arviomuistion lunastuslainsäädännön uudistamistarpeista. Arviomuistiossa on todettu lunastuskorvausten osalta seuraavaa: "Lunastustoimitusten korvaustasoja on selvitetty erilaisissa tutkimuksissa ja asiasta on käyty maanmittausalan eri foorumeilla jatkuvaa keskustelua. Tiivistetysti voidaan todeta, että keskimäärin lunastuskorvausten taso näyttäisi täyttävän perustuslain edellyttämän täyden korvauksen vaatimuksen." (s. 25, kohta 3.8)

Caruna Oy

Y-tunnus 1618314-7
ALV-NRO FI16183147
Kotipaikka Espoo

Caruna Espoo Oy

Y-tunnus 2059588-1
ALV-NRO FI20595881
Kotipaikka Espoo

Postiosoite
PL 1
00068 Caruna
www.caruna.fi

Asiakaspalvelu
Asiakaspalvelu 0200 23222
Arkisin 8-16
Puheluiden hinta pvm/mpm

19.5.2017

Yksityistien tiealueelle sijoitettava sähkö- ja viestintäverkko palvelee tien varrella asuvia

Yksityisteiden tiealueelle sijoitetaan käytännössä alueen sähkökäyttäjiä palvelevia pien- tai keskijännitejohtoja. Tällaisten sähköjohtojen sijoituslupa perustuu lähtökohtaisesti aina maankäyttö- ja rakennuslain 161 §:n 1 momentin tarkoittamaan sopimukseen tai rakennusvalvontaviranomaisen antamaan sijoituslupapäätökseen.

Caruna katsoo, että uudessa yksityistielaisissa tulee säilyttää vanhan lain periaate, jonka mukaan energian siirtoon sekä vesi- ja viemäriverkostoon liittyvät infrastruktuuriverkostot "palvelevat yksittäisiä kiinteistöjä, minkä vuoksi verkostojen ylläpitoon liittyvä yksityisteiden käyttö sisältyykin yleensä kunkin kiinteistön tieyksikköihin, joten tällaisissa tapauksissa erillisten tiemaksujen määräämiselle ei ole perustetta." (HE 166/2000, s. 11)

Jos sähkö- tai viestintäverkkojen sijoittaminen tiealueelle aiheuttaisi tiemaksujen muodossa ylimääräisiä kustannuksia, verkkoyhtiöt joutuisivat perimään näitä maksuja sen kaikilta asiakkailta kohonneiden siirtomaksujen muodossa. Tällaista lähestymistapaa ei voida pitää perusteltuna, koska johto tosiasiasa palvelee nimenomaan tien varrella asuvia.

Ylimääräiset kustannukset johtaisivat pahimmillaan siihen, että johdot jouduttaisiin sijoittamaan tiealueen ulkopuolelle, jolloin sijoituspaikka siirtyisi maanomistajien ja verkon kunnossapidon kannalta epäedullisempaan paikkaan ja rakentamiskustannukset olisivat korkeampia. Lakiuudistuksen taloudellisten vaikutusten arvioinnissa tulisikin kiinnittää huomiota siihen, että uudistuksella ei voida päätyä lopputulokseen, jossa maakaapelin rakentamis- ja ylläpito-kustannukset tarpeettomasti nousisivat, jolloin yhtiön kaikkien asiakkaiden siirtomaksut pitkällä tähtäimellä kohoaisivat.

Lisäksi asiassa tulee huomioida, että sijoitettu kaapeli ei itsessään kuluta tietä, mikä osaltaan on jäänyt esityksessä huomioimatta. Kaapelin ylläpito ja huolto edellyttävät erittäin harvoin yksityisten käyttämistä.

Muilta osin Caruna viittaa Energiateollisuus ry:n lausumassa esitettyyn.

Espoossa 19.5.2017

CARUNA OY ja CARUNA ESPOO OY
Omaisuuksienhallinta

Timo Jutila
Johtaja